
Biblioteka Główna

Wystawa Maria Skłodowska-Curie

W listopadzie 2016r. w Bibliotece Głównej rozpoczęły się prace przy projekcie – wystawie o Marii Skłodowskiej Curie. Wystawa z okazji 150. urodzin noblistki zostanie zaprezentowana jesienią 2017 roku.

Powołano zespół realizujący projekt – 8 pracowników z Biblioteki Głównej oraz z Filii

– Biblioteki Wydziału Chemicznego i Filii przy ul. Narbutta - Biblioteki Terenu Południowego.

Zespół odbył kilka spotkań w listopadzie i grudniu 2016 r. Obecnie realizuje założone prace wg harmonogramu.

(JA)

Prezentacja baz faktograficznych, Elsevier

1 grudnia 2016 r. w **Bibliotece Wydziału Chemicznego** miało miejsce spotkanie z przedstawicielem firmy **Elsevier** Piotrem Gołkiewiczem.

Prezentowane zostały trzy bazy:

- **Reaxys Medicinal Chemistry** – moduł bazy Reaxys, największa istniejąca baza bioaktywności substancji chemicznych.
- **PharmaPendium** - rozwiązanie wspierające tworzenie oraz rozwój leków.
- **Pathway Studio** - narzędzie, które pomaga zrozumieć mechanizmy chorób i przewidzieć

przypuszczalne funkcjonalności i interakcje leków docelowych.

W spotkaniu wzięli udział doktoranci oraz pracownicy naukowcy Wydziału Chemicznego.

Do końca grudnia zainteresowani mogli testować bazę Reaxys Medicinal Chemistry i PharmaPendium. Test bazy Pathway Studio planowany jest w pierwszym kwartale 2017 r.

(EwK)

Koło SBP przy BG PW

7 grudnia 2016 r. w sali katalogowej BG PW odbyło się świąteczne spotkanie opłatkowe członków Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

W trakcie spotkania oficjalnie zainaugurowano działalność Koła SBP założonego przez pracowników naszej biblioteki. Swoje członkostwo w Kole zadeklarowało 18 osób.

Podczas walnego zebrania Koła, które odbyło się 28 listopada 2016 r. wybrano zarząd:

przewodniczącą została Iwona Socik, skarbnikiem Renata Peczyńska, a sekretarzem Edyta Strzelczyk.

W czasie spotkania opłatkowego nasze Koło zostało bardzo serdecznie przyjęte przez Zarząd Oddziału Warszawskiego SBP oraz wszystkich obecnych na spotkaniu członków Stowarzyszenia. Mieliśmy okazję wysłuchać ciekawej prelekcji Marioli Pryzwan-Momot autorki książki ***Wymyśliłam cię. Irena Jarocka we wspomnieniach*** oraz skosztować świątecznego poczęstunku.

(ES)

Spotkanie świąteczne pracowników BG

19 grudnia 2016 r. odbyło się spotkanie świąteczne pracowników Biblioteki Głównej.

Tradycyjnie zaproszeni zostali emerytowani pracownicy naszej Biblioteki, a wśród nich dyrektorzy: Elżbieta Dudzińska, Jolanta Sępniak oraz Edward Domański.

Wszystkich gości przywitała dyrektor Alicja Portacha.

Spotkanie przygotowane było przez pracowników Sekcji Kolekcji Dziedziny i Wolnego Dostępu. Do odświętnego udekorowania sali katalogowej aktywnie włączyły się koleżanki z Oddziału Informacji, Eliza Karolak i Grażyna Komorowska.

Niespodzianką była przygotowana przez panią Dyrektor loteria, w której można było wylosować prezenty z koszyka świątecznego.

(JSiem)

OIN

Szkolenia dla studentów PW

Przysposobienie biblioteczne – online

Od października do listopada 2016 r. przeprowadzono E-kurs - Przysposobienie biblioteczne w języku polskim dla studentów studiów I stopnia następujących wydziałów PW: Wydział Architektury, Wydział Chemiczny, Wydział Elektryczny, Wydział Fizyki, Wydział Inżynierii Chemicznej i Procesowej, Wydział Inżynierii Materiałowej, Wydział Inżynierii Produkcji, Wydział Matematyki i Nauk Informacyjnych, Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa, Wydział Mechatroniki, Wydział Transportu. W języku angielskim e-kurs przeszli studenci 3 wydziałów: Wydział Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska, Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa oraz Wydział Mechatroniki. Łącznie przeszkolono 2638 osób.

Przysposobienie biblioteczne w formie tradycyjnej

W październiku w ramach przysposobienia bibliotecznego przeprowadzono dwugodzinny wykład dla studentów studiów niestacjonarnych II stopnia Wydziału Inżynierii Procesowej.

W grudniu, również w ramach przysposobienia bibliotecznego przeprowadzono szkolenie

w języku angielskim dla studentów studiów stacjonarnych I stopnia Wydziału Matematyki i Nauk Informacyjnych.

Informacja Naukowa i Patentowa

W październiku przeprowadzono pięciogodzinny cykl zajęć z zakresu informacji naukowej, w języku angielskim w ramach przedmiotu **Searching and Sharing of Knowledge** dla studentów II stopnia Wydziału Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska.

Również w październiku przeprowadzono zajęcia z zakresu informacji naukowej w ramach uzupełnienia i wsparcia przedmiotu programowego dla studentów Wydziału Chemicznego PW. Były one prowadzone w formie wykładu i e-learningu (ekurs: Chemiczne bazy danych w badaniach literaturowych).

W okresie październik – grudzień biblioteka prowadziła regularne zajęcia w ramach przedmiotu Informacja Naukowa i Patentowa dla studentów stacjonarnych I stopnia Wydziału Inżynierii Materiałowej, studentów I stopnia Wydziału Inżynierii Lądowej (I, V, VII semestr) oraz studentów stacjonarnych II stopnia Wydziału Elektrycznego.

Wszystkie szkolenia zostały przygotowane i są prowadzone przez pracowników OIN.

(MG)

Bibliotekarze Dziedzinowi w 2016 r.

Sekcja Kolekcji Dziedzinowych

W 2016 roku Sekcja Kolekcji Dziedzinowych powiększyła się o kolejne sześć osób: Justynę Antosik, Annę Kamińską, Emilię Nowakowska,

Ewelinę Krześniak, Renatę Peczyńską i Anetę Sieczka-Milcarz. Wymienione osoby są odpowiedzialne za działy E, G, H, i R.

O działy G, H, i R został powiększony serwis dziedzinowy.

W 2016 roku do zbiorów Biblioteki Głównej i jej filii zostało zakupionych przez bibliotekarzy SKD 1456 książek polskich i 103 książki zagraniczne

Opracowano 7963 książek i innych materiałów ze zbiorów Biblioteki. Część opracowanych materiałów związana była z realizacją projektu DUN

Bibliotekarze z sekcji wzięli udział w 19 konferencjach krajowych, 8 szkoleniach

organizowanych przez Bibliotekę Główną i 3 szkoleniach organizowanych poza Biblioteką Główną.

Przygotowano materiały dla wydziałów do akredytacji na trzech kierunkach.

Zorganizowano wyjazd integracyjny dla pracowników Biblioteki Głównej oraz sieci. Przygotowano również spotkanie świąteczne dla pracowników Biblioteki Głównej i sieci.

(JSiem)

Dział S - Bibliotekarz dziedzinowy

Aby zapewnić użytkownikom fachową pomoc w korzystaniu ze zbiorów, bibliotekarze dziedzinowi stale powinni rozwijać swoje kwalifikacje w ramach dziedziny, którą reprezentują. Udział bibliotekarzy dziedzinowych w konferencjach jest jednym z elementów poszerzania i aktualizowania ich wiedzy specjalistycznej. Uczestnictwo w tego rodzaju spotkaniach daje również szansę poznania ekspertów z danej dziedziny oraz nawiązania kontaktów zawodowych.

Dorota Wojnowska - bibliotekarz dziedzinowy opiekujący się działem S - uczestniczyła w ostatnim kwartale w czterech konferencjach specjalistycznych. Zakres działu S to planowanie przestrzenne, urbanistyka, architektura, sztuka, ochrona zabytków i muzealnictwo. Przedstawione wydarzenia dotyczyły powyższych dziedzin.

- Konferencja Budowlana MURATORA **Projektowanie budynków od 2017 r. Nowe wymagania w zakresie efektywności energetycznej** odbyła się 16 listopada 2016 r. w **Warszawskim Domu Technika NOT**

w Warszawie. Dotyczyła zaostreżenia przepisów o wartości minimalnych współczynników izolacyjności cieplnej przegród oraz wskaźnika energii pierwotnej. Omawiano konsekwencję w projektowaniu i kosztach budowania w najbliższym czasie, wynikające z tej zmiany. Konferencja wzbudziła duże zainteresowanie w środowisku budowlanym i architektonicznym: uczestniczyło w niej 300 osób, transmisję śledziło online przez stronę muratorplus.pl blisko 700 osób, a na Facebooku ponad 2000 widzów. Warto wspomnieć, że referaty wygłaszały również osoby związane z Politechniką Warszawską: Adrian Chmielewski z Wydziału Inżynierii Lądowej PW (specjalizacja Budownictwo Zrównoważone), Zuzanna Podwysocka (absolwentka Wydziału Architektury PW, od 2011 roku redaktor działu Budowa miesięcznika **Murator**) oraz dr inż. Szymon Firląg, adiunkt na Wydziale Inżynierii Lądowej PW, ekspert w dziedzinie budownictwa energooszczędnego, współpracownik Buildings Performance Institute Europe (BPIE).

- W auli Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie przy Wybrzeżu Kościuszkowskim w dniach 17 i 18 listopada 2016 r. miała miejsce Ogólnopolska Konferencja **Ochrona dziedzictwa architektury i urbanistyki polskiej 2 połowy XX wieku**. Organizatorzy konferencji (**Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki oraz Stowarzyszenie Architektów Polskich**) zaprosili wybitnych specjalistów w celu podsumowania dotychczasowych wielostronnych działań oraz przedstawienia propozycji dalszych przedsięwzięć dążących do ochrony dziedzictwa kulturowego, czyli dzieł architektury współczesnej zrealizowanej przez wybitnych polskich twórców w latach 1945-1989.

O randze wydarzenia świadczył fakt, iż dr hab. Magdalena Gawin - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalny Konserwator Zabytków - objęła patronatem konferencję. Poza tym na inaugurację konferencji Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Minister Wojciech Kolarski wręczył nadane przez Prezydenta RP odznaczenia osobom zasłużonym w działalności na rzecz ochrony zabytków.

Politechnikę Warszawską reprezentowało dwóch profesorów: prof. Sławomir Gzell z referatem **Urbanistyka w powojennej Polsce i problemy jej ochrony** oraz prof. Konrad Kucza-Kuczyński z referatem **Architektura sakralna w PRL, dzieła i twórcy**.

- Bardzo ciekawa konferencja odbyła się 29 listopada 2016 r. w warszawskim Multikinie Złote Tarasy, którą zorganizowała firma **WSC Witold Szymanik i S-ka**. Prezentacje przedstawiane na konferencji **Nowe oblicze BIM** imponująco prezentowały się na ekranie

kinowym. Nie bez przyczyny została wybrana taka lokalizacja, gdyż jakość wizualna prezentacji miała duże znaczenie. Temat dotyczył **Building Information Modeling** (modelowanie informacji o budynku). Prelegenci demonstrowali wirtualne modele budowli, które obejmowały również dane branżowe i zastosowane w projekcie materiały.

Celem konferencji była popularyzacja tej technologii w Polsce. Wydarzenie miało charakter szkoleniowo-naukowy. Konferencja zgromadziła przeszło 360 uczestników, którzy mieli okazję wysłuchać prelekcji wygłoszonych zarówno przez polskich jak i zagranicznych specjalistów (tłumaczenie symultanicznie). Nadkomplet chętnych na to wydarzenie świadczy o rosnącej potrzebie edukacji w zakresie stosowania technologii BIM. W spotkaniu wzięli udział architekci, inżynierowie, projektanci, deweloperzy, zarządcy nieruchomości, urzędnicy, wykonawcy i producenci wyrobów budowlanych, a także nauczyciele akademicki i studenci. Patronat honorowy nad tym wydarzeniem objęło Stowarzyszenie Architektów Polskich SARP, Krajowa Izba Gospodarki Nieruchomościami i WIREP.

- Konferencja **Muzeum i zmiana. Czasy muzeów narracyjnych** odbyła się 7 i 8 grudnia 2016 r. w **Muzeum Powstania Warszawskiego**, które było organizatorem konferencji przy wsparciu **Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów**. Patronat nad imprezą objął Polski Komitet Narodowy Międzynarodowej Rady Muzeów ICOM i Narodowe Centrum Kultury. Muzealnicy z całego kraju, a także eksperci z dziedziny psychologii, historii, badań rynku i ekonomii zaprezentowali raporty dotyczące różnych elementów społecznego oddziaływania muzeów narracyjnych,

gdzie eksponat nie jest istotą wystawy, a narzędziem do kreowania opowieści. Dyskutowano o rosnącym popycie na muzea narracyjne, ich wpływie na rozwój miasta w zakresie społecznym, ekonomicznym i urbanistycznym. Przedmiotem rozważań gości konferencji był także charakter, rola i funkcja muzeów w przyszłości. Ciekawym elementem spotkania były opowieści dyrektorów najważniejszych muzeów narracyjnych w Polsce o początkach ich instytucji: inspiracjach, przygotowaniach budowie.

Tak jak w bibliotekach, nowe technologie przekształciły sposoby realizacji podstawowych zadań instytucji muzealnych. Muzea zmieniły wizerunek, organizację pracy, zakres działań i mentalność pracowników. Podobnie jak biblioteki coraz częściej muzea są nowoczesnymi centrami informacyjnymi, udostępniającymi szeroką ofertę usług edukacyjnych i kulturalnych oraz zbiorów tradycyjnych i elektronicznych.

(DW)

Filie

Biblioteka Wydziału Chemicznego

Wystawy na Wydziale Chemicznym PW

Biblioteka Wydziału Chemicznego PW przygotowuje cykliczne wystawy tematyczne zamieszczane w gablotach na I piętrze Gmachu Starej Chemii.

W miesiącach październik-listopad prezentowany był zbiór prac przypominających **profesora Józefa Hurwica**. Profesor był fizykochemikiem, znanym popularyzatorem nauki, członkiem honorowym Komitetu Historii Nauki PAN oraz wielu polskich i zagranicznych towarzystw naukowych. Pełnił funkcję prezesa Polskiego Towarzystwa Chemicznego. We Francji piastował stanowisko kierownika Zakładu Dielektrochemii. Zmarł 27 lipca 2016 r. w Paryżu w wieku 105 lat jako najstarszy polski profesor. Ekspozowane książki

i artykuły, których autorem jest profesor Hurwic pochodziły w większości ze zbiorów Biblioteki Głównej PW. Część materiałów, w tym wycinki z gazet i czasopism zostało udostępnionych przez Komisję Historyczną Wydziału Chemicznego PW.

W grudniu zamieszczono wystawę pt. **100-lecie metody, która zmieniła świat**. Poświęcona była rocznicy powstania metody pomiaru szybkości krystalizacji metali opracowanej przez prof. Jana Czochralskiego: *„Młody Jan Czochralski w laboratorium metalurgicznym koncernu AEG w Berlinie zajmował się badaniem krystalizacji metali. Któregoś dnia, jak zwykle, przygotowywał notatki z przeprowadzonych eksperymentów. W pewnej chwili zanurzył pióro w tyglu*

ze stopioną cyną, nie w stojącym obok kałamarnu. Gwałtownie wyciągnął pióro i ze zdziwieniem zauważył, że ze stalówki zwisa cienka nić zestalonego metalu.” [źródło: Prof. Jan Czochrański, dostępny w Internecie 9.12.2016: <http://www.janczochralski.com/dorobek-naukowy/odkrycie-czochralskiego/>](http://www.janczochralski.com/dorobek-naukowy/odkrycie-czochralskiego/)

Oprócz artykułów, patentów, fragmentów książek, zaprezentowano eksponaty

krzemowe otrzymane metodą Czochrańskiego, w tym monokryształ krzemu o dł. 89 cm i 34 kg wagi oraz wafel silikonowy o średnicy 45 cm. Wystawa powstała pod kierunkiem doktora Andrzeja Królikowskiego z Wydziału Chemicznego. Eksponaty udostępnił doktor Jan Grabski z Wydziału Fizyki PW. Zapraszamy do jej obejrzenia do połowy lutego br.

(EO)

Filia Narbutta

W ostatnim kwartale 2016 r. w Bibliotece Terenu Południowego sfinalizowano remont pokoju socjalnego. Położono nową drewnianą podłogę i pomalowano ściany. Prace te, jak również wcześniej zakupione meble do tego pomieszczenia, sfinansowała Dyrekcja BG.

Czworo pracowników Filii uczestniczy w projekcie DUN.

Od listopada w Filii przy ul. Narbutta pracuje Katarzyna Smolarczyk.

(AKom)

Filia Płock

W listopadzie 2016 roku Filia Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej w Płocku uzyskała dostęp do komputerowej Bazy Norm PKN. Na razie dostęp do Bazy jest możliwy w godzinach 14.00-16.00, ale Dyrektor Biblioteki Głównej zadeklarowała, że w pierwszej połowie 2017 r. użytkownicy

Biblioteki będą mogli korzystać z niej w godzinach pracy Biblioteki.

Baza Norm PKN jest niezbędna studentom i pracownikom Filii Politechniki Warszawskiej w Płocku oraz innym zainteresowanym z terenu Północnego Mazowsza.

(AK)

Seminaria i szkolenia

Seminarium Otwieranie Nauki

W dniach 26-27 września 2016 r. odbyło się międzynarodowe **Seminarium Naukowo-Dydaktyczne: Otwieranie nauki – praktyka i perspektywy**, zorganizowane wspólnie przez **Bibliotekę Politechniki Krakowskiej** i firmę **Elsevier B.V.** W spotkaniu uczestniczyło 114 osób – pracowników uniwersytetów, jednostek naukowych, bibliotek i wydawnictw z Polski i z zagranicy.

Na seminarium złożyły się 4 sesje tematyczne, w trakcie których zostały poruszone takie zagadnienia jak:

- analiza współpracy naukowej i możliwości jej wykorzystania przez uczelnie, instytucje zarządzające
- tradycyjne i alternatywne mierniki jakości publikacji
- e-usługi bibliotek naukowych wspierające naukowców na różnych etapach badań

- rola bibliotek w procesie ewaluacji badań naukowych.

Seminarium towarzyszyła sesja posterowa, w której uczestnicy przedstawili **dobrze praktyki** na rzecz otwierania nauki, realizowane przez ich macierzyste instytucje. Anna Tonakiewicz-Kołosowska i Iwona Socik przygotowały poster **Praktyczne aspekty otwierania nauki z perspektywy Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej**. Praca otrzymała wyróżnienie od organizatorów spotkania.

Dodatkowo seminarium poprzedziła prezentacja otwartych zasobów w bazach **Scopus** i **ScienceDirect**. Po jego zakończeniu odbyły się warsztaty dla osób zainteresowanych korzystaniem z programu Mendeley.

(IS)

Książka dawna i jej właściciele

W dniach 29 września – 1 października 2016 r. **Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu** zorganizowała konferencję **Książka dawna i jej właściciele**. Udział w konferencji wzięli przedstawiciele bibliotek polskich oraz zagranicznych, naukowych, publicznych i kościelnych, na których zbiory składają się interesujące kolekcje historyczne, nierzadko unikatowe, w skali kraju i Europy. Wśród polskich bibliotek prezentujących cenne materiały należy m.in. wymienić Bibliotekę Ossolineum jako gospodarza, Bibliotekę Jagiellońską, Bibliotekę Narodową, Bibliotekę

Uniwersytetu Warszawskiego, Książnicę Kopernikańską w Toruniu.

Gmach Ossolineum

Wśród gości zagranicznych historyczne zbiory zaprezentowała Biblioteka Uniwersytecka w Wilnie, Lwowska Narodowa Biblioteka Ukrainy im. W. Stefanyka, Biblioteka Uniwersytetu w Oxfordzie, Biblioteka G. Taroni w Bagnacavallo i in.

Założyciel fundacji Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
J. M. Ossoliński

Referaty dotyczyły zarówno prezentacji wybranych dzieł, historii bibliotek jak i ich zabytkowych zbiorów. Szczególnie interesujące informacje przedstawiły Biblioteki: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wrocławskiego oraz Ossolineum. Na zakończenie trzech dni konferencji organizatorzy zaprosili uczestników do zwiedzenia **Muzeum Pana Tadeusza**.

Wszystkie referaty zostaną opublikowane na przełomie 2017/2018, w formie książki, której lekturę, wszystkim zainteresowanym historycznymi zbiorami, serdecznie polecam.

Fot. K. Smolarczyk (KS)

Targi Dziedzictwo

5-7 października 2016 r. odbyły się w **Centrum Targowo-Kongresowym MT Polska w Warszawie Targi Konserwacji i Restauracji Zabytków oraz Ochrony, Wyposażenia Archiwów, Muzeów i Bibliotek DZIEDZICTWO**. Są to jedyne tego typu branżowe targi w Polsce, gromadzące archiwistów, muzealników i bibliotekarzy.

Zwiedzający mają okazję zapoznać się z nowymi technologiami, sprzętem (skanery, drukarki, automatyczne regały, maszyny czyszczące książki), środkami do konserwacji i zabezpieczenia dokumentów. Targom towarzyszą wystawy i sesje konferencyjne dotyczące ochrony zbiorów muzealnych, archiwalnych i bibliotecznych.

W tym roku bibliotekarze mogli zapoznać się z szeregiem prezentacji o konserwacji zbiorów muzealnych m.in. w Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu, Bibliotece Narodowej, Ossolineum, Centralnej Bibliotece Wojskowej. W panelu poświęconym digitalizacji przedstawiono praktyczne efekty digitalizacji materiałów, a także dobre praktyki przy organizacji i rozwoju procesu digitalizacji.

Targi odwiedziła grupa pracowników Biblioteki Głównej PW, związana z tematyką ochrony i digitalizacji zbiorów (Teresa Gumołowska, Maria Miller-Jankowska, Katarzyna Araszkiewicz, Piotr Wiącek, Sławomir Kamiński).

(MM)

Czytelnicy – zasoby informacji i wiedzy

W dniach 6-7 października 2016 r. w Lublinie odbyła się konferencja **Czytelnicy – zasoby informacji i wiedzy. Tradycja i przemiany w czasach kultury cyfrowej i Internetu** zorganizowana przez **Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie** oraz **Bibliotekę Główną** tejże uczelni.

Podczas konferencji poruszane były tematy związane m. in. z szeroko pojętą kulturą czytelnictwa i jej przemianami, pojawiającymi się nowymi praktykami komunikacyjnymi, narzędziami i technologiami. Starano się spojrzeć na użytkowników bibliotek

w kontekście ich potrzeb i oczekiwań, stosowanych działań czytelnictwa i sposobów wyszukiwania informacji. Dyskutowano o nowych metodach i kanałach budowania relacji bibliotek z użytkownikami, promocji wiedzy, czytelnictwa i usług bibliotecznych. Uczestnicy konferencji wysłuchali łącznie 28 referatów w siedmiu sesjach tematycznych (w tym czterech równoległych): *Rekonstrukcja badawcza, Kultura czytelnictwa, Zasoby informacji i wiedzy, Czytelnik/Użytkownik, Obszary komunikacji, Dystrybucja i obieg kultury, Biblioteka w nowej odsłonie.*

W konferencji uczestniczyła Edyta Strzelczyk.

(ES)

Zespół ds. badania efektywności bibliotek

14 października 2016 r. w sali konferencyjnej **BG PW** odbyło się **spotkanie Zespołu SBP ds. badania efektywności bibliotek**. Podczas spotkania omówiono przebieg badań efektywności bibliotek publicznych, pedagogicznych i szkół wyższych w 2016 r., przeanalizowano kluczowe problemy pojawiające się podczas zbierania danych statystycznych do projektu AFB, ustalono harmonogram prac oraz wykaz dokumentów do badań na rok 2017. Zaprezentowano stan prac normalizacyjnych nad normami ISO 11 620 i 11 649 oraz informatycznych nad udoskonaleniem aplikacji do gromadzenia, analizy i prezentacji danych statystycznych i wskaźników funkcjonalności bibliotek.

Podczas spotkania Edyta Strzelczyk zreferowała przebieg badań satysfakcji

użytkowników w 44 bibliotekach publicznych województwa dolnośląskiego. Badania zostały przeprowadzone w pierwszym kwartale 2016 r. przy użyciu ujednoliconej ankiety i procedury badawczej. Za organizację i koordynację badań odpowiedzialny był trzyosobowy podzespół.

Wynikiem badań było wyznaczenie przez biblioteki wskaźnika **Satysfakcji Użytkowników**, który wraz z innymi wskaźnikami funkcjonalności (opracowanymi w ramach projektu AFB), stanowi system kompleksowego pomiaru efektywności biblioteki. Było to pierwsze przedsięwzięcie tego typu, które miało na celu przeprowadzenie wystandaryzowanych badań ankietowych zbierających opinię od użytkowników równoległe w kilkudziesięciu bibliotekach w Polsce.

(ES)

Konferencja Standard – korzyści i problemy

W dniu 14 października 2016 r. w **Bibliotece Uniwersyteckiej** odbyła się konferencja **Standard – korzyści i problemy związane z jego wdrażaniem**.

Podczas konferencji dostrzeżono wagę zmiany standardu katalogowania, uważając, że dotychczasowe zasady są już przestarzałe. Podkreślono także, że należy wziąć pod uwagę potrzeby użytkownika, który pragnie, aby w jednym opisie można było obejrzeć wszystkie formy dzieł bez rozbicia ich na określone, oddzielne formaty. Ponadto marzeniem jest, aby pracownicy archiwów, muzeów, włączyli się w prace nad formatem RDA (Resource Description & Access). Zwrócono uwagę na trudności dostosowania standardu RDA do tradycji katalogowania w danym kraju. Polska przez długi już czas, bez dużych zmian, posługuje się przepisami niezaktualizowanymi przez okres 30 lat, opartymi na **Zasadach Paryskich – Statement of Principles Adopted by the International Conference Principles Paris** z 1961 r. W dalszych latach (1925, 1926, 1929, 1934) wchodziły przepisy Józefa Grycza, który dążył przede wszystkim do ujednoczenia instrukcji katalogowania biorąc pod uwagę potrzeby czytelnika: *ujednolicone przepisy nie do tego mają służyć, by dane dzieło bibliotekarz umiał skatalogować, lecz aby czytelnik mógł je łatwo i pewnie znaleźć w katalogu*. Ponadto w roku 1983 wprowadzono przepisy katalogowania książek opracowanych przez Marię Lenartowicz. W latach 1982-2011 ukazały się arkusze dotyczące normy: PN-N-01152-00:1982P, PN-N-01152-01:1982 - wersja polska, które zostały już dziś wycofane. Dotychczas w Polsce nie było tradycji

korzystania z anglo-amerykańskich zasad katalogowania. Powinno się zatem pomyśleć o wprowadzeniu nowych przepisów, norm opartych na tych zasadach, by móc wdrożyć nowy standard RDA. Wykazano, że dane w opisach tych samych tytułów, nie zawsze są spójne z danymi zawartymi w książce, np. zamiast daty wydania podaje się datę druku, pomimo, że data wydania znajduje się na książce. Czasami błędnie pisze się tytuł. Lokalne instrukcje nie zawsze są spójne z przepisami, normami dotyczącymi katalogowania. Zwrócono uwagę na to, że przepisy dotyczące RDA powinny w całości zostać szybko przetłumaczone na języki danego kraju. Podkreślono, że różnice w tłumaczeniach będą dotyczyć tego, w jakim kraju je wykonano, np. język hiszpański Ameryki Łacińskiej może zawierać różnice w stosunku do języka hiszpańskiego używanego w Hiszpanii. Podobnie, tłumaczenie dokonane w Kanadzie na język francuski, może różnić się od dokonanego we Francji. Ponadto w Polsce powinna powstać stała grupa robocza do spraw rozwoju standardów katalogowania złożona z przedstawicieli różnych środowisk.

Referenci podkreślali, że należy unowocześnić standard katalogowania poprzez wprowadzenie wszystkich zasad lub części zasad zawartych w strukturze RDA. Wprowadzenie wszystkich zasad jest kosztowne, chociaż jest możliwe do realizacji. Przepisy dotyczące RDA zostały już w części przetłumaczone na język arabski. Będzie się dążyło do tego, aby przy pomocy narzędzi technicznych, będzie można zmieniać tekst na określony język używany w danym

kraju. Niepokojono się o to, czy nazwy geograficzne będzie można kontrolować za pomocą kartotek KABY w NUKAT. Ponadto w oparciu o zasady RDA, należałoby w wypowiedzeniach przy autorach używać określenia dotyczące zawodu np. fizyk zamiast określenia dziedziny jaką się zajmuje np. fizyka. Stwierdzono, że w Polsce z punktu widzenia katalogerów to będzie mniej korzystne i wprowadzi komplikacje. Zauważono, że przepisy w RDA podlegają ciągłej zmianie, natomiast użytkownik nie lubi ciągłych zmian w katalogu. Budzi to jego nieufność.

Bardzo ciekawymi referatami, okazały się: referat Gordona Dunsire – szefa RDA Steering Committee oraz Renate Behrens z Biblioteki Narodowej we Frankfurcie, która koordynowała prace dotyczące RDA w krajach niemieckojęzycznych (w Niemczech, Austrii, Szwajcarii). Należy wziąć przykład, w jakim tempie wprowadzono zasady RDA na rynek niemieckojęzyczny. W 2010 r. przetłumaczono dokumenty dotyczące RDA. W międzyczasie dokonano tłumaczenia aktualnych deklaracji, przeprowadzono szkolenia bibliotekarzy, użytkowników baz danych. Porównano

politykę katalogowania i przeanalizowano teksty omawiające katalogowanie na zasadach RDA opublikowane m.in. przez British Library, Library of Congress. Następnie poprzez głosowanie przyjęto politykę katalogowania. Polityka ta była potem wiążąca dla wszystkich. Dotychczas w krajach niemieckojęzycznych powstało 17 tys. rekordów. Zastanawiano się również nad tym, czy Polska może mieć własny, nowoczesny standard katalogowania, czy należy wprowadzić RDA, który zrealizuje potrzeby użytkownika, czy znane są inne przepisy realizujące ten standard katalogowania co w RDA, czy bibliotekarze, biblioteki, agencje bibliograficzne są w stanie porozumieć się i wyłonić taki standard, który mógłby być realizowany w Polsce?

My, bibliotekarze-praktycy mamy nadzieję, że będzie to standard, dzięki któremu, w bardzo krótkim czasie, będzie można wykonać opis bibliograficzny, w terminie znacznie krótszym niż w ciągu 6 dni, z takimi danymi, jakie będą satysfakcjonowały użytkownika, biorąc pod uwagę fakt, że dotychczasowe zmiany w procedurach katalogowania wydłużały czas pracy związanej z opracowaniem dokumentów.

(MK)

- 1) pl.wikipedia, 15.10.16 \u https://pl.wikipedia.org/wiki/%C3%B3zef_Grycz
- 2) Biblioteka Narodowa, 15.10.16 \u <http://www.bn.org.pl/download/document/1389872550.pdf>
- 3) Centrum Nukat, 15.10.16 \u http://centrum.nukat.edu.pl/rda/wp-content/uploads/2016/09/s_Where-is-RDA-in-the-bibliographic-universe_Dunsire.pdf
- 4) Centrum NUKAT, 15.10.16 \u http://centrum.nukat.edu.pl/rda/wp-content/uploads/2016/09/s_abstract_RDA-in-Europe_Behrens.pdf
- 5) Deutsche National Bibliothek, Renate Behrens, RDA, 15.10.16 \u <http://www.dnb.de/SharedDocs/Downloads/DE/DNB/standardisierung/i flaVortragBehrensRdaProject.pdf? blob=publicationFile>

- 6) Gordon Dunsire, 15.10.16 \u <http://www.gordondunsire.com/presentations.htm>
- 7) en.wikipedia.org, RDA, 15.10.16 \u https://en.wikipedia.org/wiki/Resource_Description_and_Access
- 8) RDA Toolkit, 15.10.16 \u <http://www.rdatoolkit.org/>
- 9) RDA, Toolkit, autor, 15.10.16 \u http://www.rdatoolkit.org/sites/default/files/rsc_rda_complete_examples_authority_april_2016.pdf
- 10) RDA Toolkit, opis bibliograficzny, 15.10.16 \u http://www.rdatoolkit.org/sites/default/files/rsc_rda_complete_examples_bibliographic_april2016_0.pdf

Seminarium POLBIT

25 października 2016 r. odbyło się Seminarium **POLBIT** w **Bibliotece Politechniki Łódzkiej** pod hasłem ***Znaczenie wypożyczalni międzybibliotecznej w kontekście rozwoju usług elektronicznych.***

W spotkaniu udział wzięło ponad 30 polskich bibliotekarzy prowadzących wypożyczalnie międzybiblioteczne.

Maja Bandurska oraz Aneta Sieczka-Milcarz z Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej przedstawiły prezentację pt. ***Wypożyczalnia Międzybiblioteczna – stan i perspektywy.***

Organizacja seminarium miała na celu wymianę doświadczeń oraz przybliżenie zasad

funkcjonowania WMB. Prelegenci przedstawili na jakich zasadach działa WMB w ich jednostkach.

Po każdym wystąpieniu uczestnicy zadawali pytania ciekawi jak działają pewne mechanizmy, z jakim problemami borykają się ich koledzy oraz jakie innowacje były wprowadzone w danych bibliotekach.

Spotkanie przebiegło w miłej atmosferze, dodatkowym atutem była możliwość poznania osób znanych do tej pory tylko z korespondencji e-mailowej lub kontaktu telefonicznego.

(ASM)

Zrównoważony rozwój JST

W dniach 14-15 listopada 2016 r. odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa pt. ***Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy jednostek samorządu terytorialnego.***

Organizatorem konferencji był **Wydział Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej** wraz z **Komisją Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej** oraz **Fundacją Polskiego Godła Promocyjnego Teraz Polska.**

Pierwszego dnia konferencji, obrady odbyły się w gmachu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, a drugiego na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych w Gmachu Głównym Politechniki Warszawskiej.

Była to kolejna edycja tego spotkania, która jest związana z wieloletnim programem badawczym analizującym czynniki rozwojowe Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST).

W obradach w Sejmie uczestniczyła Joanna Basińska.

(JB)

Seminaria dla kadry naukowej w Płocku

25 listopada oraz 9 grudnia 2016 r. odbyły się szkolenia dla kadry naukowej w Płocku.

Na pierwszym z nich omówione zostały źródła informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej oraz metody i narzędzia oceny jakości źródeł i dorobku naukowego.

Program drugiego seminarium obejmował informację patentową i normalizacyjną oraz program **Mendeley** - narzędzie służące do tworzenia własnej bazy bibliograficznej.

Podczas drugiego seminarium gościnnie wystąpił przedstawiciel bazy **EMIS**, Krzysztof Malatyński, który umówił funkcjonalność serwisu jako źródło informacji biznesowych, statystycznych i ekonomicznych.

W seminariach oprócz kadry naukowej uczestniczyli studenci **Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych w Płocku**.

Wykłady poprowadzili pracownicy Oddziału Informacji Naukowej: Anna Tonakiewicz-Kołosowska, Iwona Socik oraz Ewelina Krześniak.

Fot. E. Krześniak(EWK)

Konferencja Zbiory Specjalne

W dniach 1-2 grudnia 2016 r. w **Książnicy Pomorskiej w Szczecinie** odbyła się **II Ogólnopolska Konferencja Naukowa Zbiory specjalne w bibliotekach polskich w służbie nauki i edukacji**.

Omówiono rolę zbiorów specjalnych jako źródła do badań naukowych specjalistów różnych dyscyplin, periodyzację starych druków (przesunięcie daty na 1850 r.), losy zaginionych i odzyskiwanych kolekcji bibliotecznych, problemy konserwatorskie a także kwestię udziału zbiorów specjalnych w ofercie edukacyjnej bibliotek

za pośrednictwem wystaw i wykładów na potrzeby festiwali nauki i innych.

Bibliotekę Główną Politechniki Warszawskiej reprezentowała Joanna Kamińska z Oddziału Zbiorów Specjalnych z referatem **Wykorzystanie zbiorów specjalnych Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej w działalności edukacyjnej i wystawienniczej Biblioteki**.

(JK)

Komunikacja w środowisku naukowym

W dniu 8 grudnia 2016 r. w Katowicach odbyła się **X Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Kół Naukowych Bibliotekoznawców**, zatytułowana ***Komunikacja w środowisku naukowym***. Konferencja została organizowana przez **Koło Naukowe Bibliotekoznawców Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach**.

Konferencję podzielono na cztery sesje tematyczne. Każda z nich odnosiła się do innej grupy problemów. Pierwsza sesja nosiła tytuł ***Kompetencje interesariuszy komunikacji naukowej***, druga – ***Komunikacja w środowisku akademickim***, trzecia – ***Nauka w przestrzeni społecznej: social media, język w komunikacji naukowej***, czwarta – ***Interakcja człowiek-komputer, badania w nauce***.

Tematy wystąpień dotyczyły przede wszystkim zagadnień związanych z komunikacją w środowisku naukowym. Reprezentantka Biblioteki Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego Krystyna Michniewicz-Wanik podjęła temat dotyczący komunikacji naukowej w świetle przepisów znowelizowanej ustawy o prawie autorskim

i praw pokrewnych. Jednym z najciekawszych referatów wygłosiła studentka Wydziału Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego Michalina Stopnicka. Jej wystąpienie dotyczyło kompetencji w zakresie korzystania danych naukowych, a także obowiązku naukowców do opublikowania danych w repozytoriach uczelnianych i bazach danych. Z podobnym tematem wystąpiła przedstawicielka Biblioteki Jagiellońskiej UJ Edyta Gałuszka. Opowiedziała o ważnej roli repozytoriów instytucjonalnych w komunikacji naukowej, procesie tworzenia repozytoriów, a także o korzyściach istnienia repozytorium dla pracowników i studentów uczelni.

Na konferencji nie zabrakło też tematów poświęconych relacji między studentami a wykładowcami (komunikacji na linii mistrz-uczeń). Podano wyniki badań przeprowadzonych na podstawie wypełnionej przez studentów ankiety.

Uczestnikami z Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej były Justyna Antosik, Natallia Kavalchuk oraz Ewelina Krześniak.

(NK)